

Till Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regionalpolitik och
generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering

Ärende:

Slutlig kontrollrapport

Operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden på Åland (ERUF)
2007-2013
CCI-nr 2007FI162PO005

Operativt program för Europeiska socialfonden på Åland (ESF) 2007-2013
CCI-nr 2007FI052PO002

Hänvisning: Artikel 62.1.d i Rådets förordning (EG) nr 1083/2006 och artikel 18.2 i
Kommissionens förordning (EG) nr 1828/2006.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
2. ÄNDRINGAR I FÖRVALTNINGS- OCH KONTROLLSYSTEMEN OCH I REVISIONSSTRATEGIN	3
3. SAMMANFATTNING AV REVISIONER SOM UTFÖRTS ENLIGT ARTIKEL 62.1.A OCH B I FÖRORDNING (EG) 1083/2006 SAMT ARTIKEL 17 I FÖRORDNING (EG) 1828/2006	4
3.1. SYSTEMREVISIONER	4
3.2. REVISION AV INSATSER	5
3.2.1. REVISION AV INSATSER INOM ERUF-PROGRAMMET	5
3.2.2. REVISION AV INSATSER INOM ESF-PROGRAMMET	9
4. UPPFÖLJNING AV REVISIONER	11
5. YTTRE ARBETE SOM REVISIONSMYNDIGHETEN UTFÖRT I SAMBAND MED UTARBETANDET AV DET SLUTLIGA UTLÅTANDET	11
6. BEGRÄNSNING AV OMFATTNINGEN AV REVISIONSMYNDIGHETENS GRANSKNING	12
7. RAPPORTERADE OEGENTLIGHETER	12
8. ÖVRIGA UPPGIFTER	14
9. TABELL ÖVER DEKLARERADE UTGIFTER OCH REVISION AV URVAL	14
Bilaga 1: ERUF urval 2015	15
Bilaga 2: ERUF urval 2016	16
Bilaga 3: ESF urval 2015	17
Bilaga 4: ESF urval 2016	18
Bilaga 5: Beräkning RRR för ERUF.....	19
Bilaga 6: Beräkning RRR för ESF.....	20

1. Inledning

Den slutliga kontrollrapporten har uppgjorts av Landskapsrevisionen, en fristående myndighet under Ålands lagting, i enlighet med artikel 62.1. i förordning (EG) nr 1083/2006. Landskapsrevisionen fungerar som revisionsmyndighet för Ålands operativa program för den europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt för Ålands operativa program för den europeiska socialfonden (ESF). Andra revisionsorgan finns inte inom landskapsförvaltningen och inga utomstående revisionsmyndigheter har anlåtats.

Rapporten omfattar följande program:

Operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden på Åland (ERUF) 2007-2013	<i>CCI-nr</i> 2007FI162PO005
Operativt program för Europeiska socialfonden på Åland (ESF) 2007-2013	<i>CCI-nr</i> 2007FI52PO002

Förvaltningsmyndighet för både ERUF-programmet och ESF-programmet är allmänna byrån vid Ålands landskapsregerings näringsavdelning. Attesterande myndighet för båda programmen är allmänna byrån vid Ålands landskapsregerings finansavdelning.

Rapporten har utarbetats utgående från förslaget i bilaga VIII i kommissionens förordning (EG) nr 1828/2006. Vidare har beaktats kommissionens beslut C(2015) 2771 av den 30.4.2015 om ändring av beslut C(2013) 1573 om godkännande av riktlinjer för avslutande av operativa program för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (2007-2013).

Revisionsmyndigheten har följt samma principer som vid uppgörande av de årliga kontrollrapporterna och har därtill utfört revisionsarbete avseende programavslut. Revisionsmyndigheten har följt riktlinjerna för programavslut och dokumenterat arbetet. Arbetsdokumenten utgör ett stöd till den slutliga kontrollrapporten och det slutliga utlåtandet.

Det slumpmässiga urvalet har gjorts för deklarerade utgifter under referensperioden 1.1.2015 – 30.6.2016 och revisionsarbetet har utförts under perioden 1.7.2015-31.12.2016.

2. Ändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen och i revisionsstrategin

Förvaltnings- och kontrollsystemet för regionala utvecklingsfonden och socialfonden har inte ändrats i väsentlig grad under 2015/2016. I november 2015 började en ny handläggare inom ESF-programmet, men antalet tjänster inom programförvaltningen ändrade inte och detta har inte heller haft någon inverkan på förvaltnings- och kontrollsystemets funktionalitet och tillförlitlighet.

Det har inte skett några ändringar i revisionsstrategin under 2015/2016.

3. Sammanfattning av revisioner som utförts enligt artikel 62.1.a och b i förordning (EG) 1083/2006 samt artikel 17 i förordning (EG) 1828/2006

3.1. Systemrevisioner

Revisionsmyndigheten har under revisionsperioden 1.7.2015 – 31.12.2016 inte utfört några systemgranskningar av förvaltningsmyndigheterna inom ERUF- eller ESF-programmet. Eftersom det har genomförts en total systemgranskning av förvaltningsmyndigheten för båda programmen per februari 2013 har revisionsmyndigheten bedömt att det inte är ändamålsenligt med ytterligare granskningar under programperioden 2007-2013. Vid de senaste genomförda systemgranskningarna av förvaltningsmyndigheten för båda programmen bedömdes systemet enligt kategori 2) *Fungerar, men vissa förbättringar krävs*.

Den attesterande myndigheten har granskats senast i oktober 2013 i enlighet med revisionsstrategin. Den attesterande myndigheten för ERUF- och ESF programmet på Åland utgörs av en person som arbetar deltid med attesteringen till kommissionen. Granskningen av attesterande myndigheten omfattar således både ERUF- och ESF programmet. Granskningen resulterade i en bedömning enligt kategori 2) *Fungerar, men vissa förbättringar krävs*. Eftersom det inte framkom något väsentligt vid den senaste granskningen bedömdes det inte som ändamålsenligt med ytterligare granskningar under programperioden 2007-2013.

Revisionsmyndigheten granskades år 2010 varvid nyckelkrav 4 bedömdes enligt kategori 2) *Fungerar, men vissa förbättringar krävs* till följd av bristande årsrapportering. Vid uppföljningen 2011 konstaterades att revisionsmyndigheten låg i fas med kommissionens krav på rapportering varför nyckelkravet bedömdes enligt kategori 1) *Fungerar väl. Endast mindre förbättringar krävs*.

Inom ramen för ESF-programmet granskades revisionsmyndigheten i maj 2012 av ett revisionsteam från Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering. I den slutliga rapporten av den 29.11.2012 bedömdes samtliga granskade nyckelkrav enligt kategori 2) *Fungerar, men vissa förbättringar krävs*.

Under programperioden 2007-2013 har följande systemrevisioner gjorts inom ERUF-programmet:

År	Granskad myndighet	Granskningsområde
2010	Förvaltningsmyndigheten	Alla nyckelkrav.
2010	Attesterande myndigheten	Alla nyckelkrav.
2010	Revisionsmyndigheten	Alla nyckelkrav
2011	Förvaltningsmyndigheten	Uppföljning från 2010: nyckelkrav 3
2011	Revisionsmyndigheten	Uppföljning från 2010: nyckelkrav 4
2011	Förvaltningsmyndigheten	Nyckelkrav 4, 5
2013	Förvaltningsmyndigheten	Nyckelkrav 1, 2, 6, 7
2013	Attesterande myndighet	Nyckelkrav 1 - 4

Inom ESF-programmet har följande systemrevisioner gjorts:

År	Granskad myndighet	Granskningsområde
2010	Förvaltningsmyndigheten	Alla nyckelkrav
2010	Attesterande myndigheten	Alla nyckelkrav
2010	Revisionsmyndigheten	Alla nyckelkrav
2011	Förvaltningsmyndighet	Uppföljning från 2010: nyckelkrav 3
2011	Revisionsmyndigheten	Uppföljning från 2010: nyckelkrav 4
2011	Förvaltningsmyndigheten	Nyckelkrav 4, 5
2012	Revisionsmyndigheten ¹	Nyckelkrav 1 - 4
2013	Förvaltningsmyndigheten	Nyckelkrav 1, 2, 6, 7
2013	Attesterande myndigheten	Nyckelkrav 1 - 4

3.2. Revision av insatser

Landskapsrevisionen har utfört alla revisioner av insatser under granskningsperioden 1.7.2015-31.12.2016, inga andra organ har anlåtats för detta arbete.

Urvalet för både ERUF- och ESF programmet har gjorts som separata och oberoende urval på basen av deklarerade utgifter för 2015 respektive 2016. Detta innebär att två urval per program har gjorts under perioden. Resultaten från granskningarna för respektive urval och program har slagits ihop till ett resultat för hela granskningsperioden i enlighet med föreskrifter som getts². Den tillämpade väsentlighetströskeln är 2%. Risknivån har bedömts som låg.

Eftersom populationen är för liten för ett verkligt statistiskt urval har urvalet skett i enlighet med revisionsstrategin. Populationen har analyserats för att kunna bestämma om stratifiering är tillämplig i avsikt att välja ut insatser med högt värde. Cut-off upp till 5% tillämpas. En metod med slumpmässigt urval används därefter för att välja ut de återstående insatserna med lägre värde för granskning. Om stratifiering inte är tillämpligt (det blir för många insatser att granska) används istället en metod med slumpmässigt urval för hela populationen. För urvalen för både 2015 och 2016 inom både ERUF och ESF programmet har stratifiering inte varit tillämplig och slumpmässigt urval har istället tillämpats.

3.2.1. Revision av insatser inom ERUF-programmet

För ERUF programmet har under **2015** deklarerats totalt 2 328 500,89 euro omfattande 26 insatser. Med användning av ”cut off 5 %” erhöles 9 insatser med högt värde omfattande 1 628 874,94 euro. Eftersom det blev för många insatser att granska gjordes istället ett

¹ Utförd av DG Employment, Social Affairs and Inclusion, Directorate H:Audits, Controls, Unit H/2:Shared management I

² Ares (2016) 1658902 (07/04/2016): Advice on sampling selection concerning 2015/2016 expenditure and audit assurance at closure-programming period 2007-2013.

slumpmässigt urval i enlighet med revisionsstrategin med hjälp av Excels slumpvalsgenerator. Det slumpmässiga urvalet resulterade i ett slutligt urval om 4 insatser omfattande 317 760,07 euro vilket motsvarar 15,38% av insatserna i populationen och 13,65% av de deklarerade utgifterna.

Under föregående revisionsperiod granskades utgifter som ingår i denna referensperiods deklarerade utgifter till kommissionen. Värdet på dessa uppgick till 632 905 euro fördelat på 5 insatser. Totalt har granskats 9 insatser av 26 (34,6%) omfattande 950 665,07 euro (40,83% av deklarerade utgifter). Urvalet framgår av bilaga 1.

Under **2016** gjordes en deklARATION om 647 451,97 euro omfattande 10 insatser. Med användning av ”cut off 5 %” erhöles 7 insatser med högt värde omfattande 586 398,43 euro, vilket utgör 90,57% av de deklarerade utgifterna. Eftersom det blev för många insatser att granska gjordes istället ett slumpmässigt urval i enlighet med revisionsstrategin med hjälp av Excels slumpvalsgenerator. Det slumpmässiga urvalet resulterade i ett slutligt urval om 1 insats omfattande 25 952,07 euro vilket motsvarar 10% av insatserna i populationen och 4,01% av de deklarerade utgifterna. Urvalet framgår av bilaga 2.

Varken populationen för 2015 eller 2016 innehåller negativa belopp.

Urvalet för ERUF för 2015 och 2016 sammanfattas i följande tabeller:

ERUF	Deklarerade utgifter ERUF	Slumpmässigt urval	% av population	Deklarerade utgifter som reviderats föregående år	Totalt reviderade utgifter	% av populationen
2015	2 328 500,89	317 760,07	13,65 %	632 905,00	950 665,07	40,83 %
2016	647 451,97	25 952,07	4,01 %	0,00	25 952,07	4,01 %
Totalt	2 975 952,86	343 712,14	11,55 %	632 905,00	976 617,14	32,82 %

ERUF	Antal insatser i populationen	Antal insatser i slumpmässigt urval	% av populationen	Antal insatser i populationen som granskats föregående år	Totala antalet reviderade insatser	% av populationen
2015	26	4	15,38 %	5	9	34,62 %
2016	10	1	10,00 %	0	1	10,00 %
Totalt	36	5	13,89 %	5	10	27,78 %

För ERUF programmet har under programperioden 2007-2013 totalt 22 insatser av 70 genomförda granskats (31,43%). Granskningarna har proportionellt sätt täckt alla inriktningar väl och har inte föranlett kompletterande urval och granskning av någon enskild inriktning i samband med programavslut. Reviderade utgifter av deklarerade uppgår till 52,43% under hela programperioden.

Resultat av granskningarna:

Vid granskningen av urvalet 2015 har upptäckts felaktigheter om totalt 79 071,45 euro i två av insatserna.

I den ena insatsen upptäcktes att en kostnad hade betalats och redovisats två gånger vilket ledde till att stödmottagaren erhöles dubbelt stöd för kostnaden ifråga. Dessutom upptäcktes

några mindre icke-stödberättigande kostnader. Totalt uppgick till felaktigheterna till 1 288,62 euro. Förvaltningsmyndigheten fattade beslut om återkrav den 25.11.2016. De icke-stödberättigande utgifterna har dragits av i den slutliga deklARATIONEN.

Den andra insatsen gällde utveckling av en prototyp för en båtmodell driven av el. För denna insats rekommenderades återkrav på hela det godkända och utbetalda stödbeloppet om 25 668,33 euro vilket baserade sig på 77 782,83 euro i godkända redovisade och attesterade kostnader. Det finns ett stort antal faktorer som har påverkat denna bedömning, bland annat kan nämnas följande:

- Vid granskningen framkom motstridiga uppgifter om den egna finansieringen och finansieringsförfarandet var inte transparent.
- Stödmottagaren har inte haft de ekonomiska förutsättningarna att genomföra projektet, men har för förvaltningsmyndighet uppgett uppgifter som skulle tyda på det motsatta.
- Stödmottagaren har fått lånefinansiering av en tredje part mot pantsättning av tillgångarna i projektet. Det är osäkert om skuldebrev kan anses vara juridiskt bindande.
- Projektbokföringen är inte transparent och verifieringskedjan bristfällig.
- Det gick inte att påvisa att vissa av projektaktiviteterna motsvarade det som uppgett i ansökan eller på basen av redovisningarna. Bland annat skulle man ta fram en prototyp för en båtmodell, som utgjorde basen i projektet, men det går inte att fastställa om denna tagits fram under projekttiden eller redan tidigare.

På basen av rekommendationerna i revisionsrapporten har förvaltningsmyndigheten accepterat och tagit beslut om återkrav (3.1.2017) på ett belopp om 237,60 euro för en kostnad som faller utanför projektperioden.

I december 2015 har stödmottagaren försatts i konkurs varvid anhållan om slutbetalning har avslagits. Konkursförvaltaren har på grund av vissa oklarheter i företagets bokföring begärt en specialrevision av företaget. Både revisionsmyndigheten och förvaltningsmyndigheten har i januari 2017 tagit del av rapporten från specialrevisionen.

På basen av rapporten från specialrevisionen (som gjordes av en utomstående revisionsbyrå) har förvaltningsmyndigheten den 14.2.2017 beslutat att återkräva resten av det utbetalda stödbeloppet om 25 430,73 euro. Beslutet om återkrav motiveras med att stödmottagaren gett fel bild till landskapsregeringen av bolagets ekonomiska läge vid landskapsregeringens beredning av stöd. Därmed har landskapsregeringen som underlag för stödbeslutet inte kunnat göra en korrekt bedömning av stödmottagarens förmåga att bedriva lönsam verksamhet. Ärendet har polisanmälts den 16.2.2017 och OLAF anmälan upprättats den 24.2.2017 (referensnummer OLAF ERDF/FI/ERUF/2016/28281).

Vid granskningen av insatsen för urvalet 2016 upptäcktes inga felaktigheter.

Analys och slutsatser:

Typen av fel har analyserats med beaktande av *Kommissionens uppdaterade vägledning för medlemsstaterna om behandling av fel som redovisas i de årliga kontrollrapporterna*

(EGESIF 15-0007-02/9.10.2015). De upptäckta oriktigheterna klassificeras som slumpmässiga fel.

Vad gäller felaktigheten om 1 288,62 euro i den förstnämnda insatsen kan den bedömas som representativ för population.

Den andra felaktigheten, som gäller hela det attesterade beloppet, kan inte anses vara representativ för populationen även om den klassas som slumpmässig, eftersom den är klart avgränsad och har drag av enskild oriktighet. Trots att insatsen utgör ett konkursärende har felaktigheten, i enlighet med kommissionens vägledning³ art. 7.5, beaktats i den sammanlagda beräknade felfrekvensen eftersom det rör sig om ett eventuellt bedrägeri och korrigeringen omfattar de totala utgifterna som påverkas samt att stödmottagaren blev insolvent (17.12.2015) efter att det att urvalet gjordes av revisionsmyndigheten (12.11.2015).

För båda felaktigheterna har korrigerande åtgärder vidtagits av förvaltningsmyndigheten innan uppgörande av den slutliga kontrollrapporten. Beslut om återkrav gällande felaktigheten på 1 288,62 euro har fattats den 25.11.2016 och den attesterande myndigheten har dragit av berörda utgifter i den slutliga ansökan om betalning.

I det andra fallet har förvaltningsmyndigheten beslutat att återkräva hela det utbetalda stödbeloppet (beslut den 3.1.2017 och 14.2.2017). Eftersom företaget undergår konkursförfarande har ingen återbetalning ännu verkställts. Den attesterande myndigheten har dragit av berörda utgifter i den slutliga ansökan om betalning.

Totalt uppgår de upptäckta felaktigheterna under granskningsperioden 1.7.2015-31.12.2016 till 79 071,45 euro vilket motsvarar 8,10% av de granskade utgifterna. Den kombinerade totala beräknade felprocenten (TPER) uppgår till 2,66% enligt beräkningen nedan.

ERUF felprocenter		Kombinerad felprocent	
Utgifter som deklarerats 2015-2016	2 975 952,86	av urvalet	8,10 %
Reviderade utgifter	976 617,14	av populationen (TPER)	2,66 %
Upptäckta felaktigheter	79 071,45		

TPER överskrider väsentlighetsgränsen om 2%. För hela programperioden har den kvarstående risken för fel (RRR) beräknats till 0,98 % (bilaga 5).

Den 23.3.2017 har slutdeklaration om -76 293,35 euro gjorts. Denna omfattar de återkrav som upptäcktes vid revision av urvalen för 2015 och 2016 samt en korrigerande av ett återkravsbelopp från 2011. Vid beräkning av felprocenten för referensperioden 2015-2016 har slutdeklarationen inte beaktats eftersom inget urval gjordes för denna. Den har däremot beaktats i tabellen över deklarerade utgifter och revision av urval (kapitel 9) samt vid beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR).

³ EGESIF 15-0007-02/9.10.2015: Uppdaterad vägledning för medlemsstaterna om behandling av fel som redovisas i de årliga kontrollrapporterna

Ålands operativa program inom ERUF och ESF är med avseende på både antal insatser och totala stödberättigande utgifter av relativt liten omfattning. Ett felaktigt belopp kan ha proportionellt sätt större inverkan på felprocenten än inom större program. Generellt är det värt att minnas detta faktum när man gör en helhetsbedömning. Med beaktande av resultaten från tidigare systemgranskningar, där förvaltnings- och kontrollsystemet har bedömts enligt kategori 2 och risken bedömts som låg, påverkar inte upptäckterna tidigare bedömning om systemets funktionalitet och tillförlitlighet. Denna bedömning stöds även av det arbete som utförts i samband med programavslut och yttrande utan reservation kan ges.

3.2.2. Revision av insatser inom ESF-programmet

För ESF programmet har under **2015** deklarerats totalt 232 628,31 euro omfattande 10 insatser. Med användning av "cut off 5 %" erhöles 6 insatser med högt värde omfattande 212 209,59 euro. Eftersom det blev för många insatser att granska gjordes istället ett slumpmässigt urval i enlighet med revisionsstrategin med hjälp av Excels slumpmässiga generator. Det slumpmässiga urvalet resulterade i ett urval om 2 insatser omfattande 88 880,20 euro vilket motsvarar 20% av insatserna i populationen och 38,21% av de deklarerade utgifterna.

I deklarerade kostnader ingick också en insats om 40 580,75 euro som har granskats under föregående revisionsperiod. Dessutom granskades en insats utanför urvalet, eftersom del 1 av insatsen, som ingick i urvalet, innehöll en felaktighet som föranledde kontroll även av del 2 (som ingick i populationen). Totalt har granskats 4 insatser av 10 (40%) omfattande 166 738,81 euro (71,68% av deklarerade utgifter). Urvalet framgår av bilaga 3.

Under **2016** gjordes en deklARATION om 173 970,73 euro omfattande 4 insatser. Med användning av "cut off 5 %" erhöles alla insatser i urvalet, vilket inte bedömdes som ändamålsenligt att granska. Eftersom populationen var så liten och erfarenheten från föregående års granskning av två insatser med samma projektägare visade att systemet fungerar och risken är låg, beslöts tillämpa yrkesmässig bedömning och insatsen med det högsta värdet valdes. Det slutliga urvalet utgjordes alltså av 1 insats av 4 (25%) om 110 876,41 euro (63,73% av deklarerade utgifter). Urvalet framgår av bilaga 4.

Populationen för år 2016 innehåller ett negativt belopp om 174,88 euro. Detta utgörs av ett rekommenderat återkrav från granskningarna för 2015, vilket har accepterats av förvaltningsmyndigheten och dragits av från de attesterade utgifterna för 2016.

Urvalet för ESF under 2015 och 2016 sammanfattas i följande tabeller:

ESF	Deklarerade utgifter ESF	Slumpmässigt urval	% av population	Deklarerade utgifter som reviderats föregående år	Reviderade utgifter utanför urval	Totalt reviderade utgifter	% av populationen
2015	232 628,31	88 880,20	38,21 %	40 580,75	37 277,86	166 738,81	71,68 %
2016	173 970,73	110 876,41	63,73 %	0,00	0,00	110 876,41	63,73 %
Totalt	406 599,04	199 756,61	49,13 %	40 580,75	37 277,86	277 615,22	68,28 %

ESF	Antal insatser i		% av populationen	Antal insatser i		Antal insatser som reviderats utanför urval	Totala antalet reviderade insatser	% av populationen
	Antal insatser i populationen	slumpmässigt urval		populationen som granskats föregående år	populationen som granskats föregående år			
2015	10	2	20,00 %	1	1	4	40,00 %	
2016	4	1	25,00 %	0	0	1	25,00 %	
Totalt	14	3	21,43 %	1	1	5	35,71 %	

Inom ESF programmet har under programperioden 2007-2013 granskats totalt 22 av 45 insatser (48,89%). Granskningarna har proportionellt sätt täckt alla inriktningar väl och har inte föranlett kompletterande urval och granskning av någon enskild inriktning i samband med programavslut. Reviderade utgifter av deklarerade uppgår till 60,25% under hela programperioden.

Resultat av granskningarna:

Vid granskningen av insatserna för urvalet 2015 upptäcktes en felaktighet om 96,75 euro i en insats. Felet var av sådan karaktär att det föranledde granskning av del 2 i samma insats, varvid ytterligare en felaktighet om 78,13 euro upptäcktes. Felaktigheterna utgjordes av felberäkning av internhyran för datorer för deltagarna och uppgick till totalt 174,88 euro. Förvaltningsmyndigheten accepterade rekommendationen om återkrav och stödbeloppet har återkrävts den 28.6.2016. Utgifterna har även dragits av från deklARATIONEN 2016.

Vid granskningen av insatsen för urvalet 2016 upptäcktes felaktigheter om 1 131,52 euro. Det handlar om kostnader för lön, försäkring och avskrivningar som ligger utanför projektiden. Förvaltningsmyndigheten accepterade rekommendationen om återkrav och stödbeloppet har återkrävts den 3.10.2016. Den attesterande myndigheten har beaktat återkravet och dragit av detta i den slutgiltiga utgiftsdeklarationen.

Analys och slutsatser:

Typen av fel har analyserats med beaktande av *Kommissionens uppdaterade vägledning för medlemsstaterna om behandling av fel som redovisas i de årliga kontrollrapporterna* (EGESIF 15-0007-02/9.10.2015). De upptäckta oriktigheterna klassificeras som slumpmässiga fel.

Totala upptäckta felaktigheter för granskade insatser under referensperioden uppgår till 1 306,40 euro eller 0,47% av urvalet. Den kombinerade totala beräknade felprocenten (TPER) uppgår till 0,32%, vilket inte överskrider den tillämpade väsentlighetsgränsen om 2%. Beräkningen framgår av tabellen nedan.

ESF felprocenter		Kombinerad felprocent	
Utgifter som deklarerats 2015-2016	406 599,04	av urvalet	0,47 %
Reviderade utgifter	277 615,22	av populationen (TPER)	0,32 %
Upptäckta felaktigheter	1 306,40		

För hela programperioden har den kvarstående risken för fel (RRR) beräknats till 0,62% (bilaga 6).

Slutdeklaration per den 31.12.2016 har gjorts den 23.3.2017 och omfattar -1 131,52 euro. Beloppet utgör icke-stödberättigande utgifter som upptäckts vid revision av urval på basen av deklarerade utgifter per den 31.5.2016. Vid beräkning av felprocenten för referensperioden 2015-2016 har slutdeklarationen inte beaktats eftersom inget urval gjordes för denna. Den har däremot beaktats i tabellen över deklarerade utgifter och revision av urval (kapitel 9) samt vid beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR).

På basen av genomförda granskningar för referensperioden och med beaktande av resultaten från tidigare systemgranskningar, där förvaltnings- och kontrollsystemet har bedömts enligt kategori 2, bedöms att systemet inom ESF-programmet fungerar effektivt. Denna bedömning stöds även av det arbete som utförts i samband med programavslut och yttrande utan reservation kan ges.

4. Uppföljning av revisioner

Listor från projektregistret över återkrav har i samband med programavslut granskats och avstämts. Alla rekommendationer om återkrav som förvaltningsmyndigheten har accepterat är åtgärdade.

Inom ESF programmet anmäldes i den årliga kontrollrapporten 2012 tre felaktigheter på totalt 1 555,18 euro i ett projekt. Förvaltningsmyndigheten har accepterat iakttagelserna gällande beloppen på 87,64 respektive 106,82 euro och återkrävt dessa den 12.6.2015 (beslut U34/09/9/6). Återstoden av felaktigheten, 1 360,72 euro, gällde bristande motivering till en anställds medverkan i ledningsgruppsmöten varvid kostnaden bedömdes som icke-stödberättigande. Förvaltningsmyndigheten motsatte sig denna bedömning och har beslutat att inte verkställa återkravet.

Systemrevisioner har vid behov följts upp med uppföljningsrevisioner av enskilda delområden eller nyckelkrav.

Inga andra revisionsorgan har genomfört granskningar som skulle föranleda uppföljning av resultaten.

5. Ytterligare arbete som revisionsmyndigheten utfört i samband med utarbetandet av det slutliga utlåtandet

Landskapsrevisionen har i enlighet med kommissionens vägledning⁴ för programavslut kontrollerat att det arbete som förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten utfört med programavslut har täckt alla de punkter som framgår av vägledningen. Arbetet har i huvudsak genomförts som ”desk review” av relevanta dokument men även genom möten med både förvaltnings- och attesterande myndigheten för att diskutera öppna frågor. Kontrollarbetet har dokumenterats i särskilda arbetspapper för respektive program. Slutsatsen är att förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten har utfört det arbete som förväntas i samband med programavslut.

⁴ Bilaga VI till Kommissionens beslut av den 30.4.2015: Vägledning om utarbetandet av den slutliga kontrollrapporten och det slutliga utlåtandet

Kundreskontran över återkrav i enlighet med art. 61.f i förordning (EG) 1083/2006 har granskats och avstämts. Efter att vissa oklarheter i kundreskontran har diskuterats med både förvaltnings- och attesterande myndigheten konstateras att denna stämmer för både ERUF och ESF programmet och att de belopp som ligger till grund beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR) är tillförlitliga.

Rekommenderade återkrav för referensperioden har följts upp genom att kontrollera att beslut om återkrav har lett till återbetalning av stödmottagarna. Samtliga återkrav är betalda förutom det som gäller företaget i konkursförfarande inom ERUF.

Den slutliga utgiftsdeklarationen har granskats och kontrollberäkningar gjorts. Den är för båda programmen korrekt och innehåller bilagan om finansieringstekniska instrument och statligt stöd enligt artikel 78.a i allmänna förordningen.

För ERUF uppgår de sammanlagda deklarerade utgifterna för programperioden till 17 956 150,90 euro och återstående fordran på kommissionen till 22 725,00 euro. För ESF uppgår de sammanlagda deklarerade utgifterna för programperioden till 6 556 116,80 euro och återstående fordran på kommissionen till 43 894,92 euro. Bedömningen är att beloppen och de underliggande transaktionerna är korrekta och tillförlitliga.

6. Begränsning av omfattningen av revisionsmyndighetens granskning

Det finns inga faktorer som har begränsat omfattningen av revisionsmyndighetens granskning.

7. Rapporterade oegentligheter

Inga systembetingade oegentligheter har upptäckts.

De årliga deklarationerna över belopp som har dragits in eller återkrävts samt belopp som återstår att återkrävas enligt art. 20.2 och bilaga XI i förordning(EG) 1828/2006 har granskats. För ERUF programmet noterades att i årsrapporten för 2011 (för referensåret 2009) har det indragna beloppet angetts till 4 750,36 euro, vilket inte är korrekt. Det rätta beloppet ska vara 1 792,26 euro och motsvarande offentliga utgifter 716,90 euro, vilket är korrekt i årsrapporten. Oavsett detta misstag har beloppen i årsrapporterna kunnat avstämmas och verifieras. Det rätta beloppet för finansiell korrigerings referensåret 2009 har beaktats i beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR).

De uppgifter om de oegentligheter som rapporterats enligt art. 701.b i förordning (EG) 1083/2006 är korrekta i slutrapporten om genomförandet för ERUF-programmet.

Av de i ERUF-programmet konstaterade oegentligheterna om 160 229,20 euro har 132 500,69 återkrävts av stödmottagarna. Beloppet motsvarar de av attesterande myndigheten rapporterade beloppen i de årliga deklarationerna med undantag för ovannämnda fel. Oegentligheter som inte har återkrävts har istället kvittats mot stödmottagarnas senare redovisningar. Summan av dessa åtgärder uppgår till 27 728,51 euro, vilket också är

skillnaden mellan oriktiga belopp och finansiella korrigeringar i tabellen över den kvarstående risken för fel (bilaga 5). Det hela åskådliggörs i tabellen nedan.

ERUF			
Konstaterade oegentligheter vid revision	Åtgärd av förvaltningsmyndigheten	Attesterande myndighetens årliga rapport över återkrävda belopp	
160 229,20	Återkrav	132 500,69	rapporterat 135 458,79
	"Netting"	27 728,51	korrigering årsrapport 2011 -4 750,36
	Ingen åtgärd	0,00	korrekt belopp årsrapport 2011 1 792,26
160 229,20		160 229,20	132 500,69

För ESF programmet noterades att i årsrapporten för 2011 (för referensåret 2010) har det indragna beloppet angetts till 17 452,01, vilket inte är korrekt. Det rätta beloppet ska vara 15 343,08 euro och motsvarande offentliga utgifter likaså 15 343,08 euro. Detta belopp överensstämmer med iakttagelserna och rekommendationerna från insatsgranskningarna för referensåret 2010 och uppgifterna om upptäckta felaktigheter i den årliga kontrollrapporten 2011. Det rätta beloppet för finansiell korrigering referensåret 2010 har beaktats i beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR).

I slutrapporten om genomförandet för ESF-programmet har inte alla uppgifter om de oegentligheter som rapporterats enligt art. 701.b i förordning (EG) 1083/2006 omnämnts. Återkraven är däremot kontrollerade och avstämnda och har beaktats i beräkningen av den kvarstående risken för fel (RRR).

Av de i ESF-programmet konstaterade oegentligheterna om 82 611,19 euro har 74 935,32 återkrävts av stödmottagarna. Beloppet motsvarar de av attesterande myndigheten rapporterade beloppen i de årliga deklARATIONERNA med undantag för ovannämnda fel. Oegentligheter som inte har återkrävts har istället kvittats mot stödmottagarnas senare redovisningar. Summan av dessa åtgärder uppgår till 6 315,15 euro. De totala åtgärderna för de konstaterade oegentligheterna uppgår till 81 250,47 euro. Differensen mellan konstaterade och åtgärdade oegentligheter uppgår till 1 360,72 euro, vilket utgörs av återkravsrekommendationen från 2011 som förvaltningsmyndigheten inte har accepterat. Denna har dock beaktats vid beräkningen av den kvarstående risken för fel enligt bilaga 6.

Tabellen nedan åskådliggör åtgärderna för konstaterade oegentligheter inom ESF-programmet.

ESF			
Konstaterade oegentligheter vid revision	Åtgärd av förvaltningsmyndigheten	Attesterande myndighetens årliga rapport över återkrävda belopp	
82 611,19	Återkrav	74 935,32	rapporterat 77 044,25
	"Netting"	6 315,15	korrigering årsrapport 2011 -17 452,01
	Ingen åtgärd	1 360,72	korrekt belopp årsrapport 2011 15 343,08
82 611,19		82 611,19	74 935,32

8. Övriga uppgifter

I den reviderade årliga kontrollrapporten 2011 har under kapitel 7 uppgetts att de totala reviderade utgifterna 2010 för ESF skall vara 1 117 795,91 euro och inte 730 036,03 euro som angivits i den årliga kontrollrapporten för 2010. Från och med den årliga kontrollrapporten 2013 har detta inte beaktats och de kumulativa reviderade utgifterna för åren 2012-2014 har uppgetts till ett felaktigt mindre belopp. Detta misstag har beaktats vid uppgörande av tabellen över beräkning av kvarstående risk för fel och de korrekta kumulativa reviderade utgifterna anges i tabellen i kapitel 9.

9. Tabell över deklarerade utgifter och revision av urval

Uppgifterna i tabellen gäller referensperioden 1.1.2015 – 30.6.2016.

Fond	Referens (CCI-nr)	Program	Utgifter som deklarerats under referensåret	Utgifter under referensåret som reviderats i slumpmässigt urvalingår i det slumpmässiga urval som varit föremål för revision		Oegentliga utgifter i det slumpmässiga urvalet-belopp och procentandel		Övriga utgifter som varit föremål för revision	Oegentliga utgifter i övrigt urval av utgifter-belopp	Sammanlagda deklarerade utgifter (kumulativt)	Sammanlagda utgifter (kumulativt) som varit föremål för revision, i % av de sammanlagda deklarerade utgifterna (kumulativt)
				Belopp	Procent	Belopp	Procent				
ERUF	2007F116Z PO005	Operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden på Åland 2007-2013	2 899 659,51	976 617,14	33,68 %	79 071,45	8,10 %	-	-	17 956 150,90	9 414 884,47
											52,43 %
ESF	2007F105Z PO002	Operativt program för Europeiska socialfonden på Åland	405 467,52	277 615,22	68,47 %	1 306,40	0,47 %	-	-	6 556 116,80	3 949 733,62
											60,25 %

Tabeller över beräkningen av den kvarstående risken för fel framgår av bilaga 5 och 6.

Mariehamn, den 29.03.2017

Marika Björkman
Revisor

Bilaga 5: Beräkning RRR för ERUF

Operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden på Åland (ERUF) 2007-2013

CC-nr 2007FI162P0005

Tabell över deklarerade utgifter och revision av unval

Referensår	Fond	Utgifter som deklarerats under referensåret	Utgifter under referensåret som refererats i slumpmässigt unval	Belopp oriktiga utgifter i det slumpmässiga unvalet	Procentandel oriktiga utgifter i det slumpmässiga unvalet	Total beräknad telfrekvens (TPER)	Kvantifiering av risk	Finansiell korrigering som genomförs av medlemsstaten på grundval av summan av utgifter som betalats av stödmottagarna	Kvarstående risk-belopp	Övriga reviderade utgifter	Belopp av oriktigheter i övriga reviderade utgifter	Totala utgifter reviderade kumulativt i % av totala deklarerade utgifter kumulativt	Kumulativt kvarstående risk-belopp
2007	ERDF	0,00	0,00	0,00	0,00 %	#DIVISION/0!	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2008	ERDF	0,00	0,00	0,00	0,00 %	#DIVISION/0!	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2009	ERDF	1 569 354,97	1 169 219,10	1 792,26	0,15 %	#DIVISION/0!	2 405,62	1 792,26	613,36	0,00	0,00	74,50 %	613,36
2010	ERDF	1 016 984,41	826 444,15	51 018,16	6,17 %	5,02 %	62 780,62	51 018,16	11 762,46	0,00	0,00	81,26 %	12 375,81
2011	ERDF	1 594 774,47	672 480,10	0,00	0,00 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39,03 %	12 375,81
2012	ERDF	3 946 152,32	1 641 865,56	1 359,01	0,08 %	0,03 %	3 766,32	618,82	2 647,50	0,00	0,00	41,61 %	15 023,31
2013	ERDF	2 945 142,30	1 149 957,56	8 470,00	0,74 %	0,29 %	21 692,41	0,00	21 692,41	0,00	0,00	39,05 %	36 715,73
2014	ERDF	3 984 082,97	3 028 300,86	18 518,32	0,61 %	0,46 %	24 363,01	0,00	24 363,01	0,00	0,00	76,01 %	61 078,74
2015	ERDF	2 328 500,89	950 665,07	79 071,45	8,32 %	3,40 %	193 672,77	79 071,45	114 601,32	0,00	0,00	40,83 %	175 680,06
2016	ERDF	647 451,97	25 952,07	0,00	0,00 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,01 %	175 680,06
2016	ERDF	-76 293,35	0,00	0,00	0,00 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 %	175 680,06
Total	ERDF	17 956 150,90	9 414 884,47	160 229,20	1,70 %	0,89 %	308 180,75	132 500,69	175 680,06	0,00	0,00	52,43 %	175 680,06
Kvarstående risk vid avslut (K)=(G)/(A)													0,88 %

-79 071,45 Avdrag återkrav 2015

2 778,10 Korrigering felaktigt belopp på återkrav 2011

-76 293,35 Totalt attsträvt 23.3.2017 (jänges under referensår 2016)

Bilaga 6: Beräkning RRR för ESF

Referensår	Fond	Utgifter som deklarerats under referensåret	Utgifter under referensåret som reviderats i slumpmässigt urval referensåret	Belopp oniktiga utgifter i det slumpmässiga urvalet	Procentandel oniktiga uppgifter i det slumpmässiga urvalet	Totalt beräknad felfrekvens (TFR)	Kvantifiering av risk (E)=(A)(D)	Finansiell korrigering som genomförts av medlemsstaten på grundval av summan av utgifter som betalats av stödmottagarna	Kvarstående risk- belopp (G-E-F)	Övriga reviderade utgifter	Belopp av oniktigheter i övriga reviderade utgifter	Totala utgifter reviderade kumulativt i % av totala deklarerade utgifter kumulativt	Kumulativ kvarstående risk- belopp
		(A)	(B)	(C)		(D)	(E)=(A)(D)	(F)	(G-E-F)	(H)	(I)	(J) = [(B+H)/A]	(K) cummulation of (G)
			%			#DIVISION/OI	#DIVISION/OI					#DIVISION/OI	
2007	ESF	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2008	ESF	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2009	ESF	1 189 628,82	1 117 795,91	93,96%	4,56%	4,29%	54 268,90	50 992,00	3 276,90	0,00	0,00	93,96%	3 276,90
2010	ESF	676 212,00	718 821,46	98,46%	2,13%	2,27%	14 433,59	15 343,08	-909,49	0,00	0,00	106,30%	2 367,41
2011	ESF	1 922 225,41	616 116,34	32,05%	2,09%	0,67%	40 079,97	1 080,00	38 999,97	0,00	0,00	32,05%	41 367,38
2012	ESF	1 045 756,73	453 174,22	43,33%	0,47%	0,20%	4 889,51	6 019,38	-1 119,87	0,00	0,00	43,33%	40 247,51
2013	ESF	1 018 299,09	628 037,74	61,68%	0,00%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61,68%	40 247,51
2014	ESF	298 527,23	138 172,73	46,28%	0,00%	0,00%	0,00	194,46	-194,46	0,00	0,00	46,28%	40 053,05
2015	ESF	232 628,31	166 738,81	71,68%	0,10%	0,08%	243,99	174,88	69,11	0,00	0,00	71,68%	40 122,16
2016	ESF	173 970,73	110 876,41	63,73%	1,07%	0,65%	1 775,41	1 131,52	643,89	0,00	0,00	63,73%	40 766,05
2016	ESF	-1 131,52	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	40 766,05
Total	ESF	6 556 116,80	3 949 733,67	60,25%	2,09%	1,26%	115 701,37	74 935,32	40 766,05	0,00	0,00	60,25%	
Kvarstående risk vid avslut (K)=(G)/(A)													0,62%
		-1 131,52 Återkrav 2016, attestat 23.3.2017 Ålges under referensår 2016											